

Zámer národného projektu

Názov národného projektu (ďalej aj „NP“): Zostaň a zmeň – mládež pre spravodlivú transformáciu

Žiadateľ:

Obchodné meno/názov	Národný inštitút vzdelávania a mládeže
Právna forma	Príspevková organizácia
Sídlo	Ševčenkova 11, 851 01 Bratislava
IČO	00164348

Poskytovateľ: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR

Partner, ktorý sa bude zúčastňovať na implementácii aktivít NP

Obchodné meno/názov	nerelevantné (projekt bude realizovaný bez partnera)
Právna forma	-
Sídlo	-
IČO	-
Zdôvodnenie potreby partnera NP	-
Kritériá pre výber partnera	-
Má partner jedinečné postavenie na implementáciu týchto aktivít? Ak áno, na akom základe?	-

Sumárne informácie o NP

Celkové oprávnené výdavky NP (v EUR)	2 940 936,28 €
Miesto realizácie projektu (na úrovni kraja, resp. celé územie Slovenskej republiky)	- Trenčiansky kraj (okresy Prievidza a Partizánske); - Banskobystrický kraj (okresy Banská Štiavnica, Brezno, Revúca, Rimavská Sobota, Žarnovica, Žiar nad Hronom, Zvolen); - Košický kraj (okresy Košice I - IV, Košice-okolie a okres Michalovce). Aktivity projektu môžu prebiehať aj mimo oprávnených území (okresov) na financovanie z Fondu na spravodlivú transformáciu (ďalej len „FST“), pričom musia predstavovať aktivity, ktoré budú benefitom pre oprávnené územia (okresy) a aj časť aktivity realizovaná mimo nich musí mať jednoznačný a preukázateľný prínos pre územie oprávnené na financovanie z FST.¹
Identifikácia hlavných cieľových skupín (ak relevantné)	Mladí ľudia vo veku 15 – 29 rokov, pracovníci s mládežou, samosprávy dotknutých regiónov, v ktorých budú prebiehať projekty mladých ľudí
Projekt so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity	nie

¹ Uplatnenie flexibilit územia podľa čl. 63 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/1060 v rámci FST umožňuje financovanie operácií z alokácie oprávneného územia FST (bez ohľadu na sídlo prijímateľa, miesto realizácie operácií) pri splnení podmienky, že všetky výdavky operácií prispievajú k plneniu PST.

Začlenenie NP v štruktúre Programu Slovensko

Cieľ politiky súdržnosti	-
Priorita	8P1 Fond na spravodlivú transformáciu
Špecifický cieľ	JSO8.1 Umožnenie regiónom a ľuďom riešiť dôsledky v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej oblasti, ako aj v oblasti zamestnanosti spôsobené transformáciou smerom k energetickým a klimatickým cieľom Únie na rok 2030 a k dosiahnutiu cieľa klimaticky neutrálneho hospodárstva Únie do roku 2050 na základe Parížskej dohody (FST).
Opatrenie (ak relevantné)	8.3.2 Podpora mladých v procese transformácie
Súvisiace typy akcií	Participatívne projekty neformálnych skupín, iniciatív mladých ľudí alebo mládežníckych organizácií Podporné aktivity

Zákonné požiadavky

§ 23 ods. 3 zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

1. Dôvod určenia prijímateľa NP²

1.1 Jedinečné postavenie a kompetencie NIVaM

Národný inštitút vzdelávania a mládeže (ďalej len „NIVaM“) je príspevkovou organizáciou Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR (ďalej len „MŠVVaM SR“), podľa Štatútu článok 3, zriadenou na výkon úloh v oblasti:

- profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov,
- celoživotného vzdelávania,
- podpory rozvoja a práce s mládežou,
- monitorovania a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania,
- výskumu v uvedených oblastiach.

Kompetencie MŠVVaM SR v oblasti mládeže sú určené zákonom č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

NIVaM v súlade s týmto zákonom zabezpečuje činnosť Akreditačnej komisie MŠVVaM SR na akreditácie vzdelávacích programov a implementáciu dotácií v oblasti práce s mládežou a plní ďalšie úlohy z každoročne uzatváraného kontraktu medzi MŠVVaM SR a NIVaM, realizovaného podľa Smernice č. 37/2023 o postupe pri príprave kontraktov a plánov hlavných úloh rezortných organizácií.

NIVaM vznikol zlúčením piatich inštitúcií – Metodicko-pedagogického centra, Štátneho pedagogického ústavu, IUVENTY – Slovenského inštitútu mládeže, Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania a Slovenskej pedagogickej knižnice – čím získal široké odborné kapacity a prierezové zameranie.

² V prípade, ak ide o prijímateľa, ktorý nie je určený v Programe Slovensko, alebo ktorého kompetencie nevyplývajú z osobitných predpisov podľa zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, príslušná komisia pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko schválením zámeru NP schvaľuje aj prijímateľa NP. V opačnom prípade sa prijímateľ NP neposudzuje.

1.2 Unikátne kompetencie v oblasti mládeže a realizácie verejných politík

NIVaM implementuje štátnu politiku mládeže prostredníctvom Odboru podpory neformálneho vzdelávania a školského športu, konkrétne Oddelenia podpory práce s mládežou. Tento odbor zabezpečuje každoročne návrh hlavných úloh a aktivít, ktoré priamo prispievajú k realizácii strategických cieľov SR v oblasti mládeže, pričom zohľadňuje aj to, že mládež je vnímaná ako prierezová téma vo verejných politikách.

NIVaM zároveň vychádza z dlhodobu budovanej expertízy bývalej IUVENTY a nadväzuje na úspešné národné projekty spolufinancované z fondov Európskej únie (ďalej len „EÚ“), ako napríklad:

- KomPrax – kompetencie pre prax (2011 – 2015),
- PRAKTIK – praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou (2013 – 2015)

Tieto projekty sa vyznačovali udržateľnosťou výsledkov a preukázateľným dopadom na rozvoj neformálneho vzdelávania mladých ľudí.

1.3 Strategický rámec a úloha NIVaM v implementácii verejných politík

V roku 2021 vláda SR uznesením č. 754/2021 schválila [Stratégiu Slovenskej republiky pre mládež na roky 2021 – 2028](#), ktorá nadväzuje na predchádzajúce národné koncepčné dokumenty a zároveň reflektuje európsky rámec – Stratégiu EÚ pre mládež na roky 2019 – 2027.

Stratégia definuje 10 vzájomne prepojených oblastí, vrátane:

- participácie,
- dobrovoľníctva,
- inklúzie a rovnosti,
- zamestnanosti,
- digitálnej transformácie,
- udržateľnosti a zdravého životného štýlu.

NIVaM je súčasťou Medzirezortnej pracovnej skupiny pre štátnu politiku v oblasti mládeže, ktorá koordinuje napĺňanie tejto stratégie v praxi, v súlade s bodom B.1 uznesenia vlády SR č. 754/2021.

Medzirezortná pracovná skupina predstavuje **platformu pre koordináciu a podporu projektov pre mládež**, ktoré si vyžadujú úzku medziodvetvovú spoluprácu. NIVaM je jej aktívnym členom, čím sa podieľa na systematickej implementácii opatrení na národnej úrovni.

1.4 Regionálne a medzinárodné aktivity

NIVaM má skúsenosti aj s regionálnou realizáciou projektov, napríklad v rokoch 2018 – 2020 s **projektom „Projekt je zmena“** v spolupráci s Banskobystrickým samosprávnym krajom. Projekt podporil približne 100 mladých ľudí ročne pri realizácii ich vlastných iniciatív, reagujúcich na špecifické potreby regiónu. Hoci kontinuitu prerušila pandémia COVID-19, projekt ukázal potenciál regionálnych partnerstiev.

Na medzinárodnej úrovni je NIVaM národným zástupcom SR v projekte **Europe Goes Local**, ktorý podporuje rozvoj práce s mládežou na úrovni miest a obcí. V rámci tohto projektu:

- je každoročne vyhlasovaná výzva pre samosprávy,
- poskytuje sa mentoring a školenia pre zlepšenie práce s mládežou na lokálnej úrovni,
- posilňuje sa spolupráca medzi rôznymi úrovňami verejnej správy.

2. Odôvodnenie využitia NP

Realizácia národného projektu v témach vyplývajúcich z cieľa FST je nevyhnutná pre kvalitné a systematické riešenie potrieb mladých ľudí v územiach najviac zasiahnutých prechodom na klimatickú neutralitu a pomáhať tak zmierniť sociálno-ekonomické dôsledky transformácie. NIVaM, ako štandardne kvalifikovaný a skúsený realizátor úloh v oblasti práce s mládežou, poskytne jednotný prístup, ktorý reflektuje výsledky viacerých prieskumov a výskumov, kde mladí ľudia na Slovensku i v celej EÚ označili environmentálne témy za jednu z hlavných priorít pre nasledujúce roky.

Dôvod na realizáciu nového NP spočíva aj v pokračujúcej potrebe podpory mládeže, ktorú sektor práce s mládežou dlhodobo signalizuje – čomu nasvedčujú aj opakované žiadosti o pokračovanie aktivít NIVaM v tejto oblasti. Vzhľadom na jedinečné personálne a expertné kapacity NIVaM, ktoré sa neustále inovujú a rozširujú, je efektívne a hospodárne využiť tieto zdroje na realizáciu nových projektov, čím sa zabezpečí hodnota za vynaložené prostriedky.

Doterajšie národné projekty priniesli zásadné prínosy na viacerých úrovniach:

- **Posilnenie interných kapacít:** Zvýšili sa odborné kompetencie zamestnancov a inštitúcie, čím sa vytvorila pevná základňa pre realizáciu ďalších projektov.
- **Udržateľnosť vzdelávacích programov:** Akreditované programy vytvorené v rámci predchádzajúcich projektov sú aplikované aj po ich skončení. Niektoré programy si adoptovali a znovu-akreditovali organizácie občianskeho sektora, ktoré sa špecificky dlhodobo venujú konkrétnym témam – napr. v oblasti inklúzie organizácia A-Centrum prevzala program Cesty k inklúzii.
- **Zvýšenie povedomia mladých:** Mladí ľudia získali lepšie povedomie o fungovaní verejných inštitúcií a európskych mechanizmov, čo ich motivovalo k aktívnej účasti v komunitách a dokonca k profesionálnej orientácii v oblasti rozvoja mládeže.
- **Podpora lokálnych samospráv:** Po skončení projektov sa zvýšil záujem samospráv o strategický prístup k práci s mládežou, čo zvyšuje potenciál regionálneho rozvoja.
- **Sieťovanie a partnerstvá:** Vznikla rozsiahla neformálna sieť 25 000 mladých, pracovníkov s mládežou a iných subjektov, ktorá funguje ako platforma pre výmenu skúseností a šírenie osvedčených postupov.
- **Národné a európske prepojenie:** NIVaM zastáva kľúčovú úlohu v národných aj európskych štruktúrach (napr. ERYICA, YOUTWIKI), čo umožňuje efektívny prenos dobrých praxí do regiónov a zosúladzovanie cieľov na rôznych úrovniach.

Špecifickým prínosom tohto NP z FST bude prepojenie tém spravodlivej transformácie s existujúcimi činnosťami NIVaM a ich adaptácia podľa potrieb transformujúcich sa regiónov. NIVaM tak môže rozvíjať aktivity v oblasti práce s mládežou, ktoré budú reagovať na legislatívne zmeny (napr. novela zákona o podpore práce s mládežou) a nové výzvy, ktorým mladí ľudia, iniciatívy mladých ľudí a organizácie pracujúce s mládežou čelia.

NIVaM ako stabilná a dôveryhodná verejná inštitúcia zabezpečí udržateľnosť výstupov NP a zároveň umožní posilnenie svojej pozície ako národného koordinátora a partnera v medzinárodných sieťach, čím prispeje k dlhodobému rozvoju a podpore mládeže na Slovensku. NIVaM sa tak stane partnerom spravodlivého a inkluzívneho prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo s dôrazom na to, aby sa na nikoho nezabudlo a aby sa zmiernili negatívne sociálne a ekonomické dopady transformácie, najmä v regiónoch najviac zasiahnutých prechodom od fosílnych palív.

3. Zdôvodnenie vylúčenia „súťažného postupu“ výberu projektu prostredníctvom výzvy

Realizácia národného projektu prostredníctvom verejnej inštitúcie s kompetenciami pre podporu práce s mládežou a pre prácu s mládežou predstavuje efektívnejší, transparentnejší a kvalitnejší spôsob podpory cieľovým skupinám v porovnaní so „súťažným postupom“ cez dopytovo-orientovanú výzvu. Nasledujúce dôvody zdôvodňujú uprednostnenie NP pred súťažným postupom:

i. Zabezpečenie štandardizovanej a rovnomernej kvality aktivít:

V rámci NP je garantovaná jednotná kvalita aktivít a programov na celom podporovanom území, čím sa eliminuje riziko rozdielnej úrovne obsahu a prístupu v rôznych regiónoch, ktoré by mohlo vzniknúť pri súťažnom postupe.

ii. Budovanie a posilňovanie komunitného prostredia:

NP umožňuje synergickú spoluprácu bez fragmentácie a konkurenčných tlakov medzi aktérmi, čím podporuje vytváranie kolaboratívnej siete, výmenu skúseností a spoločné riešenie problémov mládeže v dotknutých územiach.

iii. Efektívnejšie uplatňovanie princípov nediskriminácie:

Verejná inštitúcia ako realizátor NP disponuje potrebnými kapacitami, odbornými znalosťami a technickými prostriedkami na dôsledné uplatňovanie zásad rovnakého prístupu, čo je pri súťažnom postupe často limitované z dôvodu nižšej expertízy a zdrojov.

iv. Silnejšia vyjednávacía a dopadová pozícia:

NIVaM ako overený partner verejnej správy má výraznejší odborný vplyv na miestne a regionálne samosprávy a ďalšie inštitúcie, čo podporuje tvorbu a implementáciu lokálnych mládežníckych stratégií v súlade s národnými a európskymi prioritami.

v. Vyššia dostupnosť a udržateľnosť aktivít:

Prostredníctvom NP je možné generovať dostatočné zdroje, ako aj existujúce kapacity na zabezpečenie lepšej dostupnosti aktivít pre cieľové skupiny. Navyše, po ukončení projektu zostáva inštitúcia ako kompetentný partner s trvalou expertízou, čo prispieva k dlhodobej udržateľnosti aktivít projektu.

vi. Konzistentnosť a väčší dosah výstupov:

NP umožňuje jednotný, koherentný prenos informácií, aktivít budovania kapacít a motivačných aktivít, čím sa maximalizuje dopad na cieľové skupiny v dotknutých územiach s potenciálom následnej diseminácie v rámci celého územia, prípadne regiónov FST v iných krajinách.

vii. Úspora zdrojov a zníženie rizík pre poskytovateľa NFP:

Uprednostnením NP dochádza k efektívnejšiemu využitiu personálnych a finančných kapacít, znižuje sa administratívna záťaž a riziko neúspechu projektov, čo zvyšuje pravdepodobnosť naplnenia plánovaných ukazovateľov.

Pri súťažnom postupe by zároveň mohlo dôjsť k neefektívnemu využívaniu kapacít a zdrojov, keďže niekoľko rôznych subjektov by pri sledovaní jedného cieľa mohlo vykonávať rovnaké aktivity, na ktoré by alokovali kapacity a zdroje, čo by multiplikovalo náklady.

V podmienkach SR zároveň nie je organizácia s vyššie deklarovanými skúsenosťami, kapacitami a synergickými aktivitami, od ktorej by sa dalo očakávať naplnenie cieľa a merateľných ukazovateľov v požadovanom rozsahu a kvalite. Fragmentácia na viacero menších miestnych alebo regionálnych

subjektov by aj vzhľadom na chýbajúce skúsenosti a legislatívne bariéry³ nebola hospodárna, efektívna ani účelná.

Okrem priamej podpory mládežníckych projektov v regiónoch FST sa počíta aj s opatreniami cieleného nastavovania takejto podpory mladých ľudí v regióne podľa potrieb súčasnosti, ktoré sú nevyhnutné pre úspešné nastavenie a realizáciu ich projektov.

4. Uplatnenie princípu partnerstva pri príprave zámeru národného projektu

Princíp partnerstva pri príprave zámeru národného projektu je uplatnený zorganizovaním konzultácie zabezpečujúcej participatívny prístup s cieľom zmysluplného a transparentného zapojenia partnerov zo sféry verejnej správy, hospodárskych a sociálnych partnerov, mimovládnych organizácií, akademickej obce a ďalších relevantných aktérov, vrátane zástupcov mládeže a komunitných skupín.

Relevantné skupiny tak mali možnosť ovplyvniť prípravu zámeru projektu na podporu mládeže, čím sa zvyšuje jeho kvalita, akceptácia a úspešnosť realizácie.

Popis národného projektu

5. Východiskový stav

a. Východiskové dokumenty na regionálnej, národnej a európskej úrovni súvisiace s realizáciou NP

i. Krajské stratégie práce s mládežou:

Každá dotknutá regionálna samospráva disponuje vlastnou stratégiou práce s mládežou, ktorá reflektuje regionálne špecifiká a potreby mladých ľudí:

- Stratégia rozvoja práce s mládežou Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2021 – 2025: [SPsMBBSK2021_2025.pdf](#)
- Konceptia rozvoja práce s mládežou v Trenčianskom samosprávnom kraji do roku 2028: [Konceptia rozvoja práce s mládežou v TSK do roku 2028, SRSOŠ - stredné školstvo, Strategické dokumenty, Regionálny rozvoj, Dokumenty, Trenčiansky samosprávny kraj](#)
- Konceptia rozvoja práce s mládežou na území Košického samosprávneho kraja na roky 2021 - 2025 (2030): [konceptia-rozvoja-prace-mladezou-21-25.pdf](#)

V čase predloženia zámeru NP je v príprave Stratégia rozvoja s mládežou Banskobystrického samosprávneho kraja a Konceptia rozvoja práce s mládežou na území Košického samosprávneho kraja na ďalšie obdobie. Po ich schválení budú tieto dokumenty zohľadnené pri implementácii projektu.

Tieto dokumenty sú základom pre zacielenie aktivít projektu na dotknuté územia.

ii. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) krajov:

- Banskobystrický samosprávny kraj: [PHSR BBSK 2022-2030 | BBSK](#)

³ Napr. výdavky na poskytnutie dotácií, príspevkov (vrátane transferov) voči tretím osobám, je možné len ak je poskytovateľom štátna rozpočtová alebo príspevková organizácia.

- Košický samosprávny kraj: [Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja KSK na roky 2023 – 2027 - VUCKE](#)
- Horná Nitra - Trenčiansky samosprávny kraj: [PHSR TSK 2022-2030, 2022, PHSR, Strategické dokumenty, Regionálny rozvoj, Dokumenty, Trenčiansky samosprávny kraj](#)
- Horná Nitra – Trenčiansky samosprávny kraj – Akčný plán transformácie uhoľného regiónu horná Nitra resp. jeho aktualizácie.

iii. Komunitné plány sociálnych služieb

Komunitné plány sociálnych služieb predstavujú strategický dokument samospráv, ktorý mapuje potreby obyvateľov a plánuje dostupné a efektívne formy sociálnej podpory. Projekt svojimi aktivitami – najmä podporou mládežníckych iniciatív, prezenčnými a online formami podpory, spoluprácou so samosprávami a zberom dát – priamo prispieva k napĺňaniu priorít týchto plánov, a to najmä v oblasti:

- **zvýšenia dostupnosti služieb pre znevýhodnené skupiny** (mladí ľudia, ľudia so zdravotným či sociálnym znevýhodnením),
- **posilnenia komunitnej práce a participácie obyvateľov** na miestnych riešeniach,
- **rozvoja služieb pre mládež** v súlade s aktuálnymi výzvami (transformácia regiónov, digitálna doba, klimatická udržateľnosť),
- **prepájania verejných a občianskych aktérov**, čo je kľúčové pre efektívne a dlhodobé udržateľné poskytovanie sociálnych služieb.

Z tohto pohľadu projekt nielenže zohľadňuje komunitné plány, ale aktívne ich podporuje a vytvára predpoklady pre ich aktualizáciu a implementáciu na lokálnej úrovni.

iv. Program Slovensko a Plán spravodlivej transformácie územia (ďalej len „PST“)

Program Slovensko je východiskovou stratégiou pre čerpanie fondov EÚ v rámci programového obdobia 2021 – 2027, ktorého súčasťou je aj FST. Prílohou Programu Slovensko je PST, ktorý definuje výzvy a potreby najviac zasiahnutých oblastí a zároveň identifikuje typy operácií v ekonomickej, environmentálnej a sociálnej oblasti potrebných na podporu vybraných území s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj. NP prispieva k naplneniu cieľov PST v oblasti zameranej na rozvoj ľudského kapitálu a zručností pre spravodlivú transformáciu. PST uvádza, že vzhľadom na transformáciu regiónov je nevyhnutné zamerať sa na podporu mladých ľudí s cieľom znížiť odliv ľudí z regiónu a participatívne projekty neformálnych skupín, iniciatív mladých ľudí alebo mládežníckych organizácií.

https://www.eurofondy.gov.sk/SK_TJTPSK_3.0.pdf

v. Stratégia SR pre mládež na roky 2021 – 2028

Stratégia Slovenskej republiky pre mládež je jedným zo základných dokumentov mládežníckej politiky na Slovensku: [Stratégia SR pre mládež na roky 2021 - 2028](#).

Stratégia kladie dôraz na participáciu, inklúziu a podporu aktivít mladých ľudí a vychádza z cieľov Európskej stratégie pre mládež 2019–2027. **Európska stratégia pre mládež 2019 – 2027:** [Stratégia EÚ pre mládež \(2019 – 2027\)](#).

Dokument Európskej komisie zameraný na podporu aktívnej participácie, inklúzie a rozvoja kompetencií mladých občanov Európy.

vi. Globálne ciele OSN (SDG): [Agenda 2030](#), najmä ciele:

- Cieľ 4: Kvalitné vzdelávanie – podpora celoživotného vzdelávania a kompetencií mladých,
- Cieľ 8: Dôstojná práca a ekonomický rast – podporiť zamestnateľnosť a podnikavosť mladých,
- Cieľ 13: Klimatické opatrenia – environmentálne povedomie a aktivity mladých.

vii. Dokumenty na úrovni EÚ:

- **Youth for a just transition** - A toolkit for youth participation in the just transition fund.

viii. Dohovor o právach dieťaťa:

- Článok 12 - Mladí ľudia majú medzinárodne uznávané právo podieľať sa na rozhodovaní, ktoré ovplyvňuje ich budúcnosť.

b. Predchádzajúce výstupy z dostupných analýz a štúdií, na ktoré nadväzuje NP

Zistenia zmapované v [Správe o mládeži 2024](#), ktorá obsahuje údaje o situácii mládeže na Slovensku za obdobie rokov 2018 - 2023 a nadväzuje na Správu o mládeži 2018 poskytujú cenné informácie pre nastavenie aktivít projektu. Konkrétne je relevantná kapitola 9: Mládež, udržateľnosť a zelená budúcnosť. Sú v nej zhrnuté výstupy a zistenia zo štúdií a analýz za sledované obdobie. Vyberáme najrelevantnejšie pre projekt:

- Až 87 % mladých Slovákov vo veku 15 – 29 rokov považuje klimatickú zmenu za najväčšiu výzvu 21. storočia, pričom 83 % uvádza, že už dnes ovplyvňuje ich každodenný život. Viac ako tretina (35 %) mladých vo veku 20 – 29 rokov vyjadruje obavy, že ich zelená transformácia donúti presťahovať sa (Európska investičná banka, 2022).
- Klimatická úzkosť – podľa prieskumu 68 % mladých Slovákov vo veku 15 – 30 rokov vyjadruje významnú úzkosť z budúcnosti spôsobenú nedostatočnými klimatickými opatreniami a rastúcou viditeľnosťou dosahov klimatických zmien (Čavojska, Marinová, & Pechačová, 2022). Mnoho mladých ľudí prežíva intenzívne obavy o svoju budúcnosť a budúcnosť planéty. Citlivejšie povahy vnímajú tento trend intenzívnejšie a ťažšie znášajú tieto obavy. Viac mladých ľudí uviedlo, že sa „veľmi obávajú“ klimatických zmien – veľmi sa obáva 31 % mladých ľudí a 18 % ľudí nad 65 rokov (Živica, 2023).
- Požiadavka na konanie – približne 75 % mládeže požaduje razantnejšie politiky a opatrenia zo strany vlády a podnikateľského sektora na zmiernenie klimatických zmien a podporu udržateľnosti (Čavojska, Marinová, & Pechačová, 2022).
- V roku 2021 sa obavy týkajúce sa klimatickej zmeny a ochrany zdravia posunuli v rebríčku vyššie, nad obavy zo straty zamestnania. Zatiaľ čo obavy o zhoršujúce sa životné prostredie a zdravie sa objavovali aj v predchádzajúcom období, mali nižšiu prioritu. V súčasnosti je táto obava relevantná pre mladých Slovákov aj v regionálnom porovnaní. Z krajín V4 a baltických štátov cítili obavy z klimatickej zmeny významnejšie iba mladí ľudia v Česku (38 % v Českej republike vs. 34 % v Slovenskej republike); v iných krajinách sa percento tých, ktorí to považovali za problém, pohybovalo od 20 % do 29 % (FES, 2022).

Zdroje:

Čavojská, K., Marinová, P., & Pechačová, Z. (2022). *Klimatická kríza, globálne vzdelávanie, rozvojová pomoc*. Rada mládeže Slovenska. Dostupné z: [Klimatická kríza, globálne vzdelávanie, rozvojová pomoc – Rada mládeže Slovenska \(RmS\)](#)

Živica. (2023). *Prieskum Živice: Klimatická úzkosť trápi stále viac detí*. Dostupné z: [Prieskum Živice: Klimatická úzkosť trápi stále viac detí, učitelia na to nevedia reagovať | Živica](#)

Európska investičná banka. (2021). *80 % Slovákov pociťuje, že zmena klímy má vplyv na ich každodenný život*. Dostupné z: [80 % Slovákov pociťuje, že zmena klímy má vplyv na ich každodenný život](#)

Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) Slovensko. (2022). *Výskumná správa o mladých na Slovensku: Nespokojní a predsa zostávajú*.

Dostupné z: [Studia_Vyskumna_sprava_o_mladych_na_Slovensku_2021.pdf](#)

c. Problémové a prioritné oblasti riešené zámerom NP

- Regióny čelia výraznému odlivu mladých ľudí, ktorí v dotknutých územiach nevidia dostatočné pracovné a spoločenské uplatnenie.
- Socio-ekonomické vplyvy na mladých ľudí, ktorých sociálne prostredie bolo postavené na odvetviach, ktoré sa prechodom ku klimatickej neutralite utlmujú a uzatvárajú.
- Mladí ľudia sa často cítia nevypočutí, nezapojení do verejného diania a rozhodovacích procesov v komunitách.
- Miestne samosprávy trpia nedostatkom finančných a ľudských zdrojov na systematickú podporu mladých ľudí a ich aktivít.
- Verejné uznanie dobrovoľníctva, prínosov budovania kapacít a práce s mládežou zostáva na nízkej úrovni, čo oslabuje motiváciu mladých participovať aktívne v spoločnosti.

d. Nadväznosť na ukončené a prebiehajúce národné projekty

- Národný projekt **KomPrax** a **PRAKTIK** poskytli cenné poznatky o potrebách a efektívnych metódach práce s mládežou, ktoré budú v NP využité a ďalej rozvíjané, najmä v oblasti budovania kapacít a podpory mládežníckych iniciatív.
- V rámci Banskobystrického samosprávneho kraja (projekt SPACE) sa rozvíjali inovácie v oblasti práce s mládežou, na ktoré nadväzujú ďalšie projekty zamerané na analýzu situácie mládeže v skupine NEET a tvorby tzv. Jednotných kontaktných miest pre mládež, čím sa posilňuje kontinuálny rozvoj a synergia v podpore mladých v rôznych regiónoch.

e. Administratívna, finančná a prevádzková kapacita žiadateľa

NIVaM bude zabezpečovať aktivity projektu prostredníctvom nasledujúcich personálnych kapacít:

Regionálni odborní riešitelia v transformujúcich sa územiach

Regionálni odborní riešitelia budú zodpovední za odborné a metodické zabezpečenie realizácie aktivít národného projektu v jednotlivých regiónoch. Ich činnosť bude kľúčová pri zabezpečovaní kvality, konzistencie a prepojenia aktivít na regionálnej úrovni. Primárne sa budú venovať nastavovaniu a koordinácii metodiky aktivít zameraných na participáciu mládeže a budovanie kapacít, ako aj na spoluprácu s lektormi a pracovníkmi s mládežou pri nastavovaní a schvaľovaní obsahu mládežníckych projektov. Budú poskytovať odborný mentoring pracovníkom s mládežou v rámci podpory realizácie mládežníckych projektov.

Zodpovední budú aj za vyhodnocovanie kvality výstupov, dopadu realizovaných aktivít a navrhovanie odporúčaní na ich zlepšenie. V rámci svojej pôsobnosti budú facilitovať prezenčné aktivity s relevantnými aktérmi v územiach, pripravovať podklady pre aktivity zamerané na publicitu projektu a spolupodieľať sa na príprave a realizácii informačných a komunikačných aktivít. Súčasťou ich agendy bude aj spolupráca s lektormi na tvorbe a implementácii trojfázovej prípravy a vyhodnotenia mládežníckych projektov.

Okrem toho budú regionálni odborní riešitelia budovať a udržiavať spoluprácu so samosprávami, regionálnymi partnermi a ďalšími relevantnými inštitúciami, čím prispievajú k udržateľnosti a lokálnemu ukotveniu výsledkov národného projektu. Nebudú pracovať priamo s jednotlivými mládežníckymi tímami, ale budú zabezpečovať odborné zázemie a metodickú podporu pre celý systém implementácie. Všetky činnosti regionálnych odborných riešiteľov budú vykonávané v nehuspódárskom režime a nevytvárajú duplicitu voči existujúcim verejným službám.

Predpoklad zapojenia 3 zamestnancov prijímateľa. V kumulatívnom FTE (z angl. Full time equivalent – ekvivalent plného úväzku) vyjadrení pôjde o 2,5 FTE ročne počas celej dĺžky realizácie aktivity projektu (3 roky).

Lektori v práci s mládežou

Lektori budú zodpovední za prípravu a realizáciu aktivít na budovanie kapacít zameraných na rozvoj kompetencií (vedomostí, zručností, postojov a hodnôt) mladých ľudí a pracovníkov s mládežou v oblastiach, pre ktoré neexistujú konkurenčné súkromné aktivity. Budú sa podieľať na tvorbe obsahu, prispôbovať metódy potrebám cieľových skupín a zabezpečovať priebeh budovania kapacít. Budú zbierať a vyhodnocovať spätnú väzbu participantov, ktorú využijú na zvyšovanie kvality metodológie budovania kapacít v súlade s cieľmi NP. Tieto činnosti budú zabezpečovať interní aj externí lektori. Činnosti na budovanie kapacít budú zostavené originálne pre NP a nebudú mať huspódársky charakter. Lektori budú vytvárať podmienky, ktoré podporujú individuálny rozvoj osôb pracujúcich s mládežou a ktoré formujú znalosti, zručnosti, postoje a hodnoty potrebné pre prácu s mládežou.

Predpoklad zapojenia 3 interných lektorov – zamestnancov prijímateľa. V kumulatívnom FTE vyjadrení pôjde o 3 FTE ročne počas celej dĺžky realizácie aktivity projektu (3 roky).

Predpoklad zapojenia 20-tich „externých“ lektorov – na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru uzatvorených s prijímateľom. V kumulatívnom FTE vyjadrení pôjde o 0,72 FTE ročne počas celej dĺžky realizácie aktivity projektu (3 roky).

Pracovníci s mládežou

Pracovníci s mládežou budú hlavným kontaktným bodom pre mladých ľudí pripravujúcich a realizujúcich mládežnícke projekty. Spolu s mladými ľuďmi absolvujú pre nich určené komunikačné aktivity a aktivity na budovanie kapacít. Bude s nimi uzatvorená zmluva o realizácii mládežníckeho projektu (aj vzhľadom na to, že mládež môže mať menej ako 18 rokov). Prevezmú hmotnú zodpovednosť za transfery na mládežnícke projekty. Budú zodpovední za praktické usmerňovanie, vedenie, motiváciu a facilitáciu mladých ľudí v projektových tímoch mládežníckych projektoch a dohľad nad priebehom a výsledkami mládežníckych projektov. Spolu s mladými ľuďmi budú vyhľadávať a budovať miestne spolupráce so samosprávou a inými aktérmi v oblasti práce s mládežou. Všetky ich aktivity v rámci NP budú v zmysle nehuspódárskeho charakteru.

Predpoklad zapojenia 200 pracovníkov s mládežou – na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru uzatvorených s prijímateľom. V kumulatívnom FTE vyjadrení pôjde o 1,02 FTE ročne počas celej dĺžky realizácie aktivity projektu (3 roky).

Podporný tím

Súčasťou podporného tímu budú aj kľúčové podporné pozície zabezpečujúce efektívne riadenie a administráciu projektu:

- Projektový manažér, zodpovedný za celkové riadenie projektu, dodržiavanie harmonogramu, koordináciu tímu, komunikáciu s riadiacim orgánom a podávanie monitorovacích správ;
- Finančný manažér, zodpovedný za rozpočtové plánovanie, kontrolu výdavkov, cash-flow a finančné výkazy;
- Účtovník, ktorý bude zabezpečovať správne účtovanie výdavkov v súlade s platnou legislatívou a pravidlami oprávnenosti;
- Administratívna podpora, zabezpečujúca evidenciu dokumentov, zápisnice, zmluvy, dochádzku a organizačnú agendu;
- PR/komunikačný manažér, ktorý bude zabezpečovať internú a externú komunikáciu, viditeľnosť projektu, prípravu tlačových správ a správu online výstupov.

Personálne kapacity projektu sú plánované tak, aby zabezpečili plynulú a efektívnu realizáciu všetkých aktivít. Personálne náklady sú nastavené v súlade so Zákonom č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe, reflektujúc náročnosť vykonávaných činností. NIVaM má dlhodobé skúsenosti s riadením projektov financovaných zo štrukturálnych fondov a iných grantových mechanizmov. Disponuje odborným tímom so silnými kapacitami v oblasti projektového a ekonomického manažmentu, ako aj personálnej agendy súvisiacej s implementáciou projektov.

Administratívne a prevádzkové kapacity NIVaM umožňujú realizovať národný projekt v požadovanej kvalite. V prípade potreby budú nedostatky v kapacitách pokryté z rozpočtu NP, špeciálne určeného na projektový manažment a riadenie. Organizácia je finančne stabilná, pričom je schopná zabezpečiť financovanie prípadných neoprávnených výdavkov z vlastných zdrojov.

6. Hlavné ciele NP (stručne):

Očakávané ciele a výstupy projektu

Národný projekt prispeje k napĺňaniu cieľov Programu Slovensko, Priorita 8P1 – FST, konkrétne špecifického cieľa JSO8.1, ktorý je zameraný na podporu regiónov a obyvateľov pri riešení dôsledkov transformácie v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej oblasti, vrátane zamestnanosti, smerujúcej k dosiahnutiu energetických a klimatických cieľov EÚ do roku 2030 a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody.

Ciele národného projektu:

- 1) **Podporiť inkluzívne a participatívne zapájanie mladých ľudí do spravodlivej transformácie v regiónoch zasiahnutých transformáciou** prostredníctvom aktivít v oblasti práce s mládežou, podpory ich občianskej angažovanosti a realizácie mládežníckych projektov, ktoré reagujú na sociálne, ekonomické a environmentálne výzvy v území.
- 2) **Rozvíjať životné kompetencie mladých ľudí a pracovníkov s mládežou** s dôrazom na zručnosti potrebné pre zelené pracovné miesta, digitálnu ekonomiku, sociálnu inklúziu a

komunitné inovácie, čím sa podporí ich uplatnenie v meniacich sa podmienkach trhu práce a spoločnosti.

- 3) **Budovať a posilňovať sociálny kapitál a spoluprácu medzi kľúčovými aktérmi (mládež, pracovníci s mládežou, samosprávy, občiansky sektor, školy a iné)** s cieľom vytvárať partnerstvá pre spoločné riešenie dôsledkov transformácie a podporu miestneho rozvoja založeného na princípoch udržateľnosti a spravodlivosti, taktiež s cieľom vytvárať a implementovať inkluzívne, dlhodobu udržateľné nástroje a stratégie, ktoré zohľadňujú potreby mladých ľudí a podporujú ich aktívnu účasť na transformácii regiónu.
- 4) **Propagovať transformujúce sa regióny** ako vhodné na život a prácu prostredníctvom environmentálnych a iných projektov mladých ľudí.

Očakávané výstupy a výsledky:

- **Zvýšená angažovanosť mladých ľudí** v regionálnych procesoch a rozhodovaní, čo prispieva k posilneniu sociálnej súdržnosti.
- **Zavedené a adaptované programy na budovanie kapacít pre pracovníkov s mládežou**, ktoré zlepšia kvalitu ich práce a podporia profesionálny rozvoj.
- **Realizácia mládežníckych projektov s viditeľným prínosom pre environmentálnu udržateľnosť, miestnu ekonomiku a spoločenskú inklúziu**, ktoré zároveň zlepšujú obraz regiónov zasiahnutých transformáciou ako inovatívnych, aktívnych a perspektívnych miest pre život mladých ľudí.
- **Posilnená kapacita miestnych samospráv** v oblasti tvorby a implementácie mládežníckych politík.

Prínos projektu pre národné strategické dokumenty:

Projekt priamo podporuje implementáciu prioritných opatrení Programu Slovensko, prispieva k implementácii PST, ako aj strategických cieľov v oblasti práce s mládežou a environmentálnej udržateľnosti. Výsledky projektu prispievajú k plneniu národných aj európskych záväzkov, podporujú mladých ľudí ako aktívnych účastníkov transformácie a posilňujú ich schopnosti a motiváciu prispieť k trvalo udržateľnému rozvoju regiónov.

7. Merateľné ukazovatele NP a iné údaje

Zoznam merateľných ukazovateľov projektu

Typ merateľného ukazovateľa projektu	Kód merateľného ukazovateľa projektu	Názov merateľného ukazovateľa projektu	Merná jednotka merateľného ukazovateľa projektu	Indikatívna cieľová hodnota ⁴
výstup	PSKPSOI25	Počet podporených projektov mládežníckych organizácií alebo mladých ľudí do 29 rokov	počet	300

⁴ V zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku sa pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výstup štandardne cieľová hodnota nastavuje ku koncu realizácie národného projektu.

výstup	PSKPO158	Počet organizovaných školení, zasadnutí a iných podujatí	počet	185
výsledok	bude doplnené po pridelení kódu	Počet účastníkov zapojených do aktivít projektu	osoby	1000

Zoznam iných údajov projektu

Kód iného údajja	Názov iného údajja	Merná jednotka iného údajja
DPSK033	Počet nástrojov zabezpečujúcich prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím	počet
DPSK047	Ďalšia skutočnosť DNSH overovaná v čase implementácie a udržateľnosti projektu	číselná konvencia vykazovania
DPSK034	Priemerná hrubá mesačná mzda financovaná z projektu za rok	EUR/rok
DPSK035	Medián priemerných hrubých mesačných miezd financovaných z projektu za rok	EUR/rok

8. Prínosy, ktoré sa dajú očakávať pre cieľové skupiny

Cieľová skupina	Počet ⁵	Prínos
Mladí ľudia vo veku 15 – 29 rokov	800	Mladí ľudia získajú základné aj pokročilé zručnosti z oblasti riadenia projektov, tímovej spolupráce, komunikácie a občianskej angažovanosti. Získajú zručnosť premýšľať projektovo, identifikovať potreby komunity a realizovať vlastné iniciatívy, čím si zvýšia sebadôveru, zmysel pre zodpovednosť a schopnosť pozitívne ovplyvňovať svoje okolie. Projekt im ponúka aj možnosť sieťovania, zdieľania skúseností a rastu v motivujúcom prostredí. Očakáva sa vyššia participácia mládeže na verejnom živote a zvyšovanie ich potenciálu zostať v regióne. Zvýšia si pocit spoluvlastníctva svojho regiónu a tým sa zníži predpoklad odlivu mladých.
Pracovníci s mládežou	200	Pracovníci s mládežou získajú metodickú podporu, sieťovaním nové kontakty a inšpirácie, tiež zdieľaním príkladov dobrej praxe si zvýšia kompetencie (tu: vedomosti, zručnosti, postoje) v oblasti práce s mládežou. Osvoja si techniky facilitácie, vedenia tímov mladých ľudí a efektívnej podpory mládežníckych iniciatív. Ich aktívne

⁵ Ak nie je možné uviesť početnosť cieľovej skupiny, uveďte do tejto časti zdôvodnenie.

		zapojenie prispeje k vyššej kvalite realizácie projektov a k udržateľnosti mladých ľudí v území zasiahnutom transformáciou.
Samosprávy dotknutých regiónov, v ktorých budú prebiehať projekty mladých ľudí	15	Samosprávy získajú lepší prehľad o potrebách a iniciatívach mládeže vo svojom území. Cez realizované projekty mladých ľudí získajú podporu pre rozvoj komunitného života, environmentálnych, kultúrnych, či športových iniciatív, zlepšenie verejných priestorov či participáciu mládeže na rozhodovaní. Projekt posilní vzťah medzi samosprávou a mladými občanmi, prispeje k ich spoločnému plánovaniu a umožní testovanie nových prístupov k práci s mládežou v regiónoch zasiahnutých transformáciou.
Obyvatelia dotknutých regiónov, na ktorých je potenciálny dosah prostredníctvom aktivít NP (napr. účastníci projektov mladých ľudí, rodinní príslušníci a spolužiaci realizátorov mládežníckych projektov, zamestnanci samospráv, zastupiteľské zbory samospráv, sledovatelia výstupov v online prostredí a pod.)	10 000	Obyvatelia získajú možnosť vnímať pozitívny dopad projektov prostredníctvom zlepšenia kvality života v komunite, revitalizácie verejných priestorov, zvyšovania environmentálneho povedomia či rozvoja komunitných aktivít. Projekt prinesie do regiónov nové impulzy, motiváciu k občianskej angažovanosti a posilnenie regionálnej identity a spolupatričnosti. Predpokladom je hrdosť na mladých ľudí, čím sa môže zvýšiť kvalita medzigeneračných vzťahov, čo prispieva k motivácii mládeže zostať a/alebo sa vrátiť do regiónu zasiahnutého transformáciou.

9. Aktivity NP

a. Rámcový popis aktivít, ktoré budú v rámci identifikovaného NP realizované

Názov aktivity	Čo sa má aktivitou dosiahnuť	Spôsob realizácie (žiadateľ a / alebo partner)	Predpokladaný počet mesiacov realizácie aktivity
Aktivita 1 – Podpora realizácie mládežníckych projektov	V rámci aktivity 1 získajú mladí ľudia finančné prostriedky na realizáciu mládežníckych projektov pod systematickým vedením pracovníkov s mládežou. Aktivitou sa dosiahne podpora minimálne 300 mládežníckych projektov, ktorých realizáciou sa posilní občianska angažovanosť mladých ľudí, či rozvoj ich zručností a kompetencií.	žiadateľ	36

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Aktivita 2 – Komunikačné aktivity a aktivity budovania kapacít	V rámci aktivity 2 získajú cieľové skupiny dostatočné informácie o možnostiach zapojenia sa do projektu. Široká verejnosť získa všeobecné aj konkrétne poznatky o témach spravodlivej transformácie (napr. klimatická zmena, sociálna spravodlivosť, zelená ekonomika, inklúzia). Odborná verejnosť získa aktuálne výstupy z výskumu, ktoré môžu byť využité pri tvorbe verejných politík a ďalších projektov. Aktivitou sa dosiahne tiež zvýšenie povedomia o celospoločenských témach a zároveň sa podporí aktívna účasť mladých v transformačných procesoch regiónov. Mladí ľudia a pracovníci s mládežou si osvoja kompetencie potrebné na prípravu, realizáciu a vyhodnotenie mládežníckych projektov.	žiadateľ	36
Podporné aktivity	Podpornými aktivitami sa dosiahne zabezpečenie riadneho chodu a implementácie národného projektu.	žiadateľ	36

- b. V NP bude uplatnený inštitút užívateľa⁶ podľa § 3 písm. u) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Názov aktivity	Využitie inštitútu užívateľa (áno/nie)	Typ užívateľa	Poskytovateľ príspevku užívateľovi (žiadateľ alebo partner)
Podpora realizácie mládežníckych projektov	áno	mladí ľudia vo veku 15 - 29 rokov pod vedením pracovníka s mládežou ⁷	žiadateľ

⁶ Užívateľ sa na rozdiel od partnera nepodieľa na realizácii projektu žiadateľa, ale môže využiť finančný príspevok na realizáciu aktivít definovaných poskytovateľom vo výzve. Podľa § 3 písm. u) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, užívateľom je osoba, ktorej prijímateľ alebo partner poskytuje finančné prostriedky z príspevku na základe predchádzajúceho súhlasu poskytovateľa a v súlade so zmluvou uzavretou medzi prijímateľom a užívateľom alebo partnerom a užívateľom alebo iným obdobným právnym vzťahom medzi prijímateľom a užívateľom alebo partnerom a užívateľom.

⁷ Zahŕňa neformálnu skupinu mladých ľudí vo veku 15-29, s ktorou NIVaM uzatvorí zmluvu o realizácii mládežníckeho projektu (pracovný názov), na základe ktorej budú transferované financie na realizáciu mládežníckeho projektu. Vedenie pracovníkom s mládežou bude zabezpečené dohodou o vykonaní práce na pozíciu „pracovník s mládežou“.

c. Uvedte detailnejší popis aktivít

Dodržiavanie horizontálnych princípov pri aktivitách projektu bude zabezpečené v súlade s Metodickým výkladom k implementácii a uplatňovaniu dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES, v zmysle postupov uplatňovania základnej horizontálnej podmienky na strane žiadateľa/prijímateľa.

NIVaM ako verejná inštitúcia je povinná zabezpečovať dodržiavanie horizontálnych princípov vo svojej činnosti, vrátane realizovaných projektov. Interní aj externí zamestnanci, či dodávatelia vzdelávacích služieb sú priebežne školení a trénovaní v uplatňovaní týchto princípov. V rámci svojich komunikačných kanálov a prostriedkov NIVaM pracuje na zlepšovaní dostupnosti a prístupnosti pre celé spektrum obyvateľstva Slovenskej republiky. Počas realizovaných aktivít v externom prostredí sú riešené podmienky a okolnosti na participáciu účastníkov bez rozdielu na ich životné okolnosti, či znevýhodnenia.

V prípade zistenia vnútorných obmedzení pri zabezpečení plného dodržiavania horizontálnych princípov, zapája do spolupráce ďalšie organizácie. Napríklad spolupracuje s prekladateľmi do slovenského posunkového jazyka. Rovnako prizýva vyškolených dobrovoľníkov, ak technické podmienky miesta konania podujatia nie sú bezbariérové – aby mohli asistovať osobám so zdravotným znevýhodnením.

Inkluzívny prístup k osobám so znevýhodnením je bežným štandardom práce NIVaM, jedna z vnútorných hodnôt organizácie bez špecifickej potreby detailne vypočítať aplikáciu v praxi.

V textoch predkladaného dokumentu pre technické jazykové zjednodušenie je použitý ako zástupný gramatický mužský rod, avšak je úplnou samozrejmosťou, že v hodnotovom vnímaní sa uvažuje o všetkých osobách, ktoré sú v zmysle NP relevantné z hľadiska dotknutého územia a oprávnených cieľových skupín.

Prioritou je realizácia čo najväčšieho počtu prezenčných podporných aktivít priamo v dotknutých územiach. V prípade dostupnosti technických a personálnych kapacít budú aktivity organizované prednostne vo verejných priestoroch v spolupráci s miestnymi verejnými inštitúciami. Tieto podujatia budú zároveň otvorené všetkým relevantným aktérom v regiónoch, aby sa zabezpečila čo najširšia participácia a zapojenie komunitných partnerov.

Aktivity projektu:

1. Podpora realizácie mládežníckych projektov

Realizácia samotných projektov mladých ľudí bude prebiehať v úzkej spolupráci s kvalifikovanými pracovníkmi s mládežou, ktorí zabezpečia mentorovanie, odbornú podporu a prepojenie projektov s miestnym kontextom. Doba realizácie jednotlivých projektov bude variabilná, od 2 do 5 mesiacov, v závislosti od charakteru a špecifických podmienok (napr. sezónnosť aktivít ako výsadba). Projekty budú realizované výlučne nekomerčným spôsobom, t. j. bez zamerania na generovanie zisku/príjmu, v súlade s princípmi verejného záujmu. Aktivity v rámci projektov mladých ľudí budú verejne prístupné, podmienkou realizácie projektov mladých ľudí budú aktivity bez nutnosti platiť vstupné, či iný poplatok. Prípadné hmotné výstupy projektov mladých ľudí (napr. dopestované bylinky, vyrobené predmety počas workshopu a pod.) budú relevantnej verejnosti venované formou darovania/poďakovania za účasť. Obnovené a/alebo novovzniknuté infraštruktúry podľa špecifických podmienok (napr. drobné stavby trvalým základom nespojené s podkladom – napr. prístrešok na pozorovanie vtáctva, na outdoor workshopy, obnovená greenway, obnovené verejné športové miesta

a pod.) sa bude využívať bezodplatne bez následného prenájmu, či inej formy získania finančného benefitu. Pomôcky a predmety na projektové aktivity (napr. športové potreby, záhradnícke pomôcky, iné malé vybavenie - ďalekohľad, mikroskop a pod.), ktoré sa úplne nespotrebnú počas projektových aktivít budú ďalej využívané relevantnou verejnosťou bezodplatne v rámci udržateľnosti projektov mladých ľudí.

Kľúčové činnosti:

- **Analýza a identifikácia podporovaných oblastí** na základe tém spravodlivej transformácie a potrieb mládeže v území.
- **Tvorba metodiky výberu** vrátane jasných a odborne zdôvodnených hodnotiacich kritérií (dopad, realizovateľnosť, prepojenie s regiónom, pridaná hodnota).
- **Nastavenie kvalitatívnych štandardov** pre projekty – obsah, rozsah, zapojenie cieľovej skupiny, udržateľnosť, hospodárnosť.
- **Príprava, zverejnenia výzvy a výber projektov** - spracovanie finančnej podpory bude zodpovednosťou NIVaM ako odborného garanta so znalosťou terénu a mládežníckej politiky. Zahŕňa celý proces od prípravy výzvy po kontrolu realizácie projektov. Pôjde o cieleňú podporu kvalitných projektov s preukázateľným dopadom v regiónoch prechádzajúcich transformáciou.
- **Projektový manažment a kontroling** – odborné hodnotenie, zmluvný rámec, monitoring priebehu a výstupov, metodické vedenie realizátorov.

2. Komunikačné aktivity a aktivity budovania kapacít

V rámci projektu budú realizované komunikačné aktivity a aktivity zamerané na budovanie kapacít so zameraním na podporu participácie, zvyšovanie povedomia o témach spravodlivej transformácie a posilňovanie kapacít jednotlivcov aj inštitúcií v transformujúcich sa regiónoch. Všetky aktivity budú mať neehospodársky charakter, nebudú nahrádzať existujúce verejné služby a ich realizácia nebude poskytovať výhody konkrétnym hospodárskym subjektom.

Komunikačné aktivity budú zamerané na zvyšovanie povedomia o celospoločenských témach spojených so spravodlivou transformáciou – ako sú klimatická zmena, sociálna spravodlivosť, budúcnosť regiónov, participácia mladých, zelená ekonomika a inklúzia.

Realizované komunikačné aktivity a aktivity zamerané na budovanie kapacít budú mať nekomerčný charakter, budú bezplatne prístupné verejnosti, či už budú zrealizované vo forme prezenčných aktivít alebo poskytovaných online (napr. podcasty budú verejné, bez poplatku a k dispozícii bez časového obmedzenia). Všetky informácie v súvislosti s realizáciou národného projektu a jeho aktivít budú mať všeobecnú informačnú funkciu pre verejnosť, budú poskytované neutrálnym spôsobom bez poplatkov a môžu byť voľne šíriteľné pre všetkých záujemcov.

Časť aktivít bude bezplatne prístupná všeobecnej širokej verejnosti (napr. ktokoľvek si môže vypočuť podcast, prečítať si informačné výstupy, prísť na informačný seminár), časť aktivít bude bezplatne prístupná relevantnej verejnosti – napr. cieleňé aktivity pre mladých ľudí a pracovníkov s mládežou (napr. kreatívny kemp).

Pôjde o realizáciu týchto komunikačných aktivít:

- **Otváracia konferencia:**
Slávnostné verejné podujatie s pozvanými hosťami, ktoré slúži na oficiálne otvorenie projektu, prezentáciu jeho hlavných cieľov, sieťovanie a predstavenie podmienok zapojenia sa. Konferencia zároveň poskytne verejnú podporu a uznanie mladým ľuďom a ich projektom, čím

posilní ich legitimitu a motiváciu. Konferencia bude realizovaná výhradne v oprávnenom území (podľa dostupných kapacít). Predpokladaný počet prítomných je 120.

- **Prezenčné semináre:**

Interaktívne stretnutia, zamerané na informovanie, motiváciu a diskusiu s cieľovými skupinami. Semináre zabezpečia spätnú väzbu, ktorá bude využitá na aktualizáciu podporných materiálov a ďalších aktivít NP. Prezenčné semináre budú plniť aj úlohu primárnej selekcie vážnych záujemcov o realizáciu mládežníckych projektov s dopadom na efektívne využitie zdrojov NP.

- **Podcasty:**

Dve série po 15 dielov, ktoré predstavujú aktérov z 15 dotknutých okresov z území zasiahnutých transformáciou a relevantných pozvaných odborníkov (napr. z MIRRI SR, Európskej komisie, absolventov predchádzajúcich projektov, environmentálnych expertov, expertov na sociálnu oblasť, na hospodárstvo, organizácie pracujúce s mládežou v predstavovanom okrese a pod.). Prvá séria bude realizovaná v prvej polovici NP, druhá v druhej polovici NP so zameraním na už zrealizované, či v tom čase prebiehajúce mládežnícke projekty a ich vplyv na regióny. NIVaM disponuje vlastným podcastovým štúdiom využiteľným pre nahrávanie podcastov bez potreby financovania zo zdrojov NP. Podcasty budú zverejnené na platforme Spotify, a tiež voľne dostupné na webovom sídle NIVaM. Propagované budú cez rôzne komunikačné kanály NIVaM.

- **Odborné diskusie a okrúhle stoly so samosprávami a aktérmi v oblasti práce s mládežou:**

V územiach zasiahnutých transformáciou za účelom motivovať a iniciovať vytváranie verejných politík a funkčných nástrojov na udržanie mladých ľudí v území, prípadne na ich návrat budú realizované odborné diskusie a okrúhle stoly.

- **3 - fázový program budovania kapacít a sieťovací program pre mladých ľudí a pracovníkov s mládežou:**

- 1- **Kreatívny kemp:** Celodenné podujatia na stanovištiach, ktoré mladí ľudia a pracovníci s mládežou postupne všetky absolvujú. Program bude zahŕňať prezentáciu NP, informácie o finančnej a nefinančnej podpore, diskusie o kritickom myslení, propagácii a fundraisingu. V druhej polovici dňa bude tvorivý čas, kedy mladí ľudia a ich vedúci pracovníci s mládežou budú mať možnosť dopracovať/prípadne nanovo stanoviť svoje projektové nápady, konzultovať ich s pracovníkmi z praxe – napr. z oblasti kreatívneho priemyslu, amatérskeho športu, tvorby a ochrany životného prostredia a pod., či odborníkmi z univerzít – napr. na masmediálnu komunikáciu a pod.. Najlepšie rozplánované a odprezentované zámery mládežníckych projektov budú odporúčané do druhej fázy (Projektová príprava). Počas Kreatívneho kempu sa plánuje využitie prvkov gamifikácie, čím sa zvyšuje motivácia mladých ľudí na kvalitnú prípravu zámerov mládežníckych projektov.
- 2- **Projektová príprava** - Intenzívny 16-hodinový zážitkový program počas 2 dní, zameraný na komplexnú prípravu projektových tímov a ich projektov, kedy spoznajú prvky manažmentu projektov, vyúčtovania, dokumentácie, propagácie a publicity, vyjednávania so samosprávami, motivácie a tímovej spolupráce. Program bude metodicky vypracovaný a realizovaný lektormi v rámci NP.
- 3- **Hodnotiaci deň** – Jednodňové podujatie na spôsob malej konferencie s plenárnymi prezentáciami výsledkov mládežníckych projektov v dopoludňajšej časti. Popoludní obsahom programu budú skupinové stretnutia s regionálnymi odbornými riešiteľmi

a lektormi zamerané na finalizáciu a odovzdanie vyúčtovaní a záverečných správ mládežníckych projektov.

- **Študijná návšteva:**

V rámci projektu bude zrealizovaná študijná návšteva v inej krajine v transformujúcom sa území za účelom prepojenia mladých ľudí zapojených do projektu s inými mladými ľuďmi v územiach, ktoré prechádzajú transformáciou. Cieľom je motivovať mladých ľudí k spoločnej diskusii o možných aktivitách v rámci spravodlivej transformácie.

- **Výskum a zber dát:**

Systematický zber a analýza dát o realizácii NP aj mládežníckych projektov, výsledkoch a dopadoch na cieľové skupiny a regióny s cieľom získať výskumný materiál prioritne o motivácii mladých ľudí zostať, prípadne sa vrátiť do regiónov zasiahnutých transformáciou.

- **Záverečná konferencia:**

Slávnostné vyhodnotenie NP so zhrnutím dosiahnutých výstupov a výsledkov, prezentáciou najzaujímavejších mládežníckych projektov a diskusiou o ďalších možných krokoch a perspektívach rozvoja práce s mládežou v územiach zasiahnutých transformáciou.

3. Podporné aktivity

Podporné aktivity predstavujú súbor administratívnych, riadiacich, technických a prevádzkových činností, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie riadneho chodu a implementácie národného projektu. Financované sú prostredníctvom **paušálnej sadzby** a nepodliehajú samostatnému vykazovaniu skutočných výdavkov.

10. Predpokladaný časový rámec

Predpokladaný dátum vyhlásenia výzvy vo formáte mesiac/rok	10/2025
Predpokladaná doba realizácie NP v mesiacoch	36

Termíny v tabuľke nie sú záväzné.

11. Finančný rámec

a) žiadateľa

Fond	Fond na spravodlivú transformáciu	
Celkové oprávnené výdavky NP podľa kategórie regiónu (v EUR)	menej rozvinutý región	2 940 936,28
	Vyberte položku.	
Zdroj EÚ podľa kategórie regiónu (v EUR)	menej rozvinutý región	2 499 795,83
	Vyberte položku.	
Zdroj ŠR podľa kategórie regiónu (v EUR)	menej rozvinutý región	441 140,45
	Vyberte položku.	
Vlastné zdroje prijímateľa podľa kategórie regiónu (v EUR)	menej rozvinutý región	0
	menej rozvinutý región	0
Miera spolufinancovania (v %)	Zdroj EÚ	85
	Štátny rozpočet SR	15
	Prijímateľ	0

Uplatňovanie špecifického pravidla financovania (ak relevantné)	nerelevantné	
Zdroj pro-rata (v %)	neaplikuje sa	
	neaplikuje sa	
V prípade uplatňovania systému pro-rata uveďte spôsob jeho stanovenia (pomer medzi VRR a MRR), ktorý sa uplatňuje v prípade realizácie operácií s prínosom pre oba kategórie regiónov, vrátane názvu dokumentu v akom bol stanovený.	neuplatňuje sa	

b) partnera (ak relevantné)

nerelevantné (projekt bude realizovaný bez partnera)

12. Rozpočet

Príprava indikatívneho rozpočtu národného projektu prebiehala na základe kombinácie viacerých vstupov a analytických podkladov, ktoré zabezpečujú jeho vecnú primeranosť, finančnú efektívnosť a zodpovednosť voči verejným zdrojom. Pri stanovení výšky jednotlivých výdavkových položiek bol dôraz kladený na **kritérium hodnoty za peniaze**, t. j. na účelnosť, efektívnosť a hospodárnosť.

Spôsob určenia výšky výdavkov:

- Analýza historických nákladov** na podobné aktivity (napr. regionálne školenia, lektorské výkony, komunitné projekty mládeže), ktoré realizoval NIVaM alebo partnerské organizácie v predchádzajúcich obdobiach, financované z verejných a európskych zdrojov.
- Prieskum trhu** zameraný na aktuálne jednotkové ceny za školenia, ubytovanie, stravu, lektorské služby, technické zabezpečenie podujatí, či mentorskú podporu v regiónoch.
- Interný odborný odhad a plánovanie kapacít** zohľadňujúce počet regiónov zapojených do projektu, predpokladaný počet zapojených mladých ľudí a odborných pracovníkov.
- V prípade finančných transferov pre mládežnícke projekty bol objem rozpočtu nastavený ako **cieľová alokácia pre podporu 300 projektov**, s výškou od 3 000 do 5 000 € na projekt.

Zdroje pre návrh výšky alokácie:

- V rámci prípravy národného projektu nebola vypracovaná samostatná štúdia uskutočniteľnosti, návrh výdavkov však vychádza z podkladov NIVaM a skúseností z implementácie predchádzajúcich projektov zameraných na vzdelávanie a podporu práce s mládežou.
- Súčasťou prípravy boli aj konzultácie s relevantnými aktérmi v oblasti práce s mládežou a spravodlivej transformácie.

Výdavkové skupiny:

Výdavky sú rozdelené podľa **Príručky k oprávnenosti výdavkov** na:

- Mzdové výdavky (521):** na zabezpečenie výkonu odborných a organizačných činností (pracovníci s mládežou, regionálni odborní riešitelia, lektori a pod.),
- Služby (518):** hotelové služby, prenájom priestorov, stravovacie služby, lektorské služby, výskumné aktivity, ostatné služby – software – digitálne nástroje

- **Zásoby (112)** – zásoby potrebné pre realizáciu činnosti súvisiacich s aktivitou č. 2 (papier, písacie potreby, fixky, perá, zošity, podložky, euroobaly, zakladače a podobné kancelárske potreby)
- **Transfery (352)**: priama finančná podpora mládežníckych projektov (účelovo viazané prostriedky),
- **Paušálna sadzba (907)**: nepriame výdavky spojené s riadením, administratívnou podporou a prevádzkou projektu.

Zjednodušené vykazovanie výdavkov:

V národnom projekte bude využitá **paušálna sadzba vo výške 7 %** z oprávnených priamych výdavkov. Táto forma zjednodušeného vykazovania znižuje administratívnu záťaž a zároveň zvyšuje transparentnosť a predvídateľnosť financovania podporných činností projektu.

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na realizáciu národného projektu a ich výstižné zdôvodnenie:

Predpokladané finančné prostriedky na aktivity NP	Celkové oprávnené výdavky (v EUR)	Plánované vecné vymedzenie
Hlavné aktivity		
1. Podpora realizácie mládežníckych projektov	1 629 241,65 €	
521 - Mzdové výdavky	122 355,00 €	DVP/DoPČ - Pracovníci s mládežou, ktorí budú zodpovedať za koordináciu mládežníckych projektových tímov a ponesú hmotnú zodpovednosť za použitie transferov (keďže sa môže zapojiť aj mládež mladšia ako 18 rokov).
352 -Transfery	1 506 886,65 €	Finančná podpora realizácie mládežníckych projektov – poskytovanie finančného príspevku užívateľovi.
2. Komunikačné aktivity a aktivity budovania kapacít	1 119 296,93 €	
521 - Mzdové výdavky	710 479,69 €	Regionálni odborní riešitelia, lektori (interní zamestnanci a externí zamestnanci na DoVP/DoPČ)
518 - Služby	388 817,24 €	Služby ubytovania, prenájom priestorov, lektorské služby, konferencie, výskum, mentoring, konzultácie a podobne, služby poskytovateľov digitálnych nástrojov na komunikáciu
112 – Zásoby	20 000,00 €	Zásoby potrebné pre realizáciu činnosti súvisiacich s aktivitou č. 2
Hlavné aktivity spolu	2 748 538,58 €	
Podporné aktivity		

Spolufinancovaný
Európskou úniou

907 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky podľa článku 54 písm. a) NSU	192 397,70 €	Paušálna sadzba na pokrytie nepriamych výdavkov projektu, ktoré slúžia na financovanie podporných aktivít projektu. Sú to najmä: vedenie účtovníctva, vedenie agendy personalistiky a miezd, VO/obstarávanie, viditeľnosť a komunikácia, obslužné činnosti, kontrola a odborný dohľad, výdavky súvisiace s obstaraním služieb nevyhnutných pre tieto činnosti, bežné výdavky na obstaranie majetku, činnosti súvisiace s riadením projektu (projektový manažér, finančný manažér, manažér monitorovania, administratívni pracovníci, a pod.) a ostatné výdavky súvisiace s projektom (prenájom priestorov, poštovné, telekomunikačné poplatky, ceniny, cestovné náhrady, energie, spotrebný tovar a prevádzkový materiál, výdavky na prevádzku vozidla, poistenie, poradenstvo, a iné.).
Podporné aktivity SPOLU	192 397,70 €	
CELKOM	2 940 936,28 €	